

REGELING NEVENWERKZAAMHEDEN UNIVERSITEIT TWENTE

Inleiding

Veel medewerkers van de UT combineren hun functie bij de universiteit met een functie of professionele activiteiten elders. De UT staat hier positief tegenover.

Nevenwerkzaamheden kunnen een verrijking vormen voor medewerker en universiteit: ze hebben vaak een gunstige invloed op de functie-uitoefening, zijn van belang voor de verbinding tussen universiteit en samenleving en kunnen bijdragen aan een positief imago/profiel. Bovendien wil de UT bedrijvigheid creëren en stimuleren. Daar horen nevenwerkzaamheden onlosmakelijk bij.

Vanuit deze positieve grondhouding geeft de UT ruimte voor nevenwerkzaamheden. Die ruimte is echter niet onbegrensd. Daar waar nevenwerkzaamheden de belangen van de universiteit in enig opzicht kunnen raken (belangenverstremming, ongewenste concurrentie, imagoschade etc.), is een zekere regulering noodzakelijk. Transparantie, integriteit en fairness zijn hierin leidende principes.

Nevenwerkzaamheden voor een spin-off (bedrijf dat is/wordt opgericht om kennis die aan de universiteit is ontwikkeld te vercommercialiseren) vragen in dit verband bijzondere aandacht. Spin-offs vormen voor de UT een belangrijk mechanisme voor kennisvalorisatie en technologietransfer.

Op zich, is de betrokkenheid van medewerkers bij spin-offs geen probleem. Integendeel, vaak is het een voorwaarde voor een succesvol spin-off proces. De regulering van nevenwerkzaamheden mag medewerkers op dit punt niet onnodig ontmoedigen of belemmeren. Tegelijkertijd brengt de betrokkenheid van medewerkers bij spin-offs risico's met zich mee: oneigenlijk gebruik van universitaire middelen, marktverstoring en imagoschade. Dit vereist een zorgvuldige afweging van belangen, waarvan de uitkomst ook naar derden (bedrijfsleven, samenleving) verdedigbaar moet zijn.

Om alle in het geding zijnde belangen goed tegen elkaar af te kunnen wegen, bevat deze regeling een aparte paragraaf over spin-offs met een op het spin-off proces toegesneden uitwerking van de algemene beoordelingscriteria voor nevenwerkzaamheden.

Om de ontwikkeling van een gemeenschappelijk normgevoel te bevorderen, is bovendien een adviescommissie ingesteld waar casuïstiek over nevenwerkzaamheden in relatie tot spin-offs kan worden ingebracht, getoetst en geëvalueerd.

Met deze regeling wordt invulling gegeven aan artikel 1.14 van de CAO Nederlandse Universiteiten.

1. Begripsomschrijving

Onder nevenwerkzaamheden wordt verstaan:

Alle betaalde en onbetaalde werkzaamheden die niet tot de universitaire functie behoren¹⁾, met uitzondering van overduidelijke privéaangelegenheden. Het maakt daarbij niet uit of het gaat om regelmatige werkzaamheden met een omvangrijk tijdsbeslag of incidentele activiteiten met een gering tijdsbeslag. Ook de omvang van het dienstverband met de universiteit doet niet ter zake.

¹⁾ Werkzaamheden die binnen de universitaire functie kunnen worden uitgeoefend, zijn geen nevenwerkzaamheden. Eventuele opbrengsten uit deze werkzaamheden vallen toe aan het organisatieonderdeel waar de medewerker werkzaam is.

Nevenwerkzaamheden kunnen bijvoorbeeld zijn: een dienstverband bij een andere werkgever, een commissariaat of adviseurschap voor een externe organisatie; het optreden als bestuurder of vennoot van een rechtspersoon die geregeld in aanraking komt of krachtens haar opzet kan komen met de UT, activiteiten als (startend) ondernemer of vrije beroepsuitoefenaar.

Geen nevenwerkzaamheden zijn bestuursfuncties en adviseurschappen die direct gekoppeld zijn aan de functie en werkzaamheden in het kader van contractonderzoek of -onderwijs waarbij de UT zelf contractpartner is en die worden verricht in het kader van het dienstverband. Lezingen en andere ad hoc werkzaamheden die in het kader van het dienstverband worden verricht, worden evenmin beschouwd als nevenwerkzaamheden en hoeven niet te worden gemeld. Het is voldoende als daarover werkafspraken worden gemaakt met de direct leidinggevende.

Het is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de medewerker om te beoordelen of bepaalde activiteiten onder het begrip nevenwerkzaamheden vallen zoals de UT dit hanteert. Bij twijfel verdient melding aanbeveling.

2. Toestemming

Het verrichten van nevenwerkzaamheden in de zin van deze regeling vereist toestemming van het bevoegd gezag (artikel 1.14 CAO NU). Hierbij geldt als uitgangspunt dat nevenwerkzaamheden die niet strijdig zijn met de belangen van de universiteit, zijn toegestaan. Zo nodig kan het bevoegd gezag aan het verlenen van toestemming nadere voorwaarden verbinden.

Bij wijziging van omstandigheden kan het bevoegd gezag aan een al verleende toestemming nadere voorwaarden verbinden of deze intrekken.

3. Bevoegd gezag²⁾

Voor nevenwerkzaamheden van decanen, wetenschappelijk directeuren van onderzoeksinstituten en directeuren van centrale diensten treedt het College van Bestuur op als bevoegd gezag.

Voor nevenwerkzaamheden van hoogleraren, opleidingsdirecteuren, universitair hoofddocenten en het overige wetenschappelijk personeel is de decaan van de faculteit of de wetenschappelijk directeur van het onderzoeksinstituut waar betrokkene is aangesteld het bevoegd gezag.

Voor nevenwerkzaamheden van het onderwijs en onderzoek ondersteunend en beheerspersoneel is de decaan van de faculteit, de wetenschappelijk directeur van het onderzoeksinstituut of de directeur van de concerndirectie/het servicecentrum het bevoegd gezag.

²⁾ Deze regeling geldt niet voor de leden van het College van Bestuur. De Raad van Toezicht maakt met hen individuele afspraken over het verrichten van nevenwerkzaamheden en de daaraan verbonden voorwaarden. Deze afspraken vinden hun basis in het Besluit rechtspositie leden van colleges van bestuur van openbare universiteiten (artikel 2 lid 2).

4. **Melding**

In de volgende situaties is de medewerker verplicht nevenwerkzaamheden aan het bevoegd gezag te melden:

- (a) Voorafgaand aan de indiensttreding.
- (b) Bij de intentie om na indiensttreding nevenwerkzaamheden te aanvaarden.
- (c) Bij de jaarlijkse inventarisatie van nevenwerkzaamheden, gekoppeld aan het jaargesprek.
- (d) Bij tussentijdse wijzigingen in nevenwerkzaamheden waarvoor al toestemming is verleend.

Bij de melding geeft de medewerker informatie over:

- de aard van de nevenwerkzaamheden
- de organisatie waarvoor de nevenwerkzaamheden worden verricht
- de duur van de nevenwerkzaamheden (incidenteel of permanent)
- het tijdsbeslag van de nevenwerkzaamheden
- de opbrengsten uit de nevenwerkzaamheden

De melding nevenwerkzaamheden wordt beschouwd als verzoek om toestemming en geschiedt op een door het College van Bestuur voorgeschreven wijze.

5. **Beoordelingscriteria**

Algemeen

Het bevoegd gezag beoordeelt de melding nevenwerkzaamheden aan de hand van de volgende criteria:

- (a) **Nevenwerkzaamheden mogen de vervulling van de functie niet aantasten**
Uitgangspunt is dat de medewerker zich volledig voor de vervulling van zijn functie bij de UT kan (blijven) inzetten. Dit betekent dat nevenwerkzaamheden niet een zodanig beslag op tijd, aandacht en energie mogen leggen dat ze een negatieve invloed hebben op het functioneren. Ook de bereikbaarheid moet in voldoende mate gewaarborgd zijn.
- (b) **Nevenwerkzaamheden mogen geen schade toebrengen aan de belangen van de UT**
Nevenwerkzaamheden die zich op het werkterrein van de UT bevinden, kunnen schade toebrengen aan de wetenschappelijke en zakelijke belangen van de UT (concurrentieschade). Bovendien is het denkbaar dat nevenwerkzaamheden de beeldvorming over de UT in negatieve zin beïnvloeden.
- (c) **Nevenwerkzaamheden mogen niet strijdig zijn met het aanzien van de functie**
Nevenwerkzaamheden die in de waarneming van de omgeving ongewenste beelden oproepen, kunnen een negatieve uitwerking hebben op het functioneren van de medewerker en van anderen die een vergelijkbare functie vervullen.

- (d) **Iedere (schijn van) belangenverstremgeling moet worden voorkomen**
*Bij het verrichten van nevenwerkzaamheden moet in contacten met derden een helder onderscheid worden aangebracht tussen de positie als particulier en de positie als medewerker van de UT. Wordt dit al dan niet bewust nagelaten, dan kan er sprake zijn van misbruik van positie.
 Nevenwerkzaamheden ten behoeve van derden waarmee de UT een zakelijke relatie onderhoudt (leverancier-afnemer), zijn alleen toegestaan als en voor zover vermenging van belangen op voorhand is uitgesloten. Het is niet toelaatbaar dat medewerkers die uit hoofde van hun functie betrokken zijn bij de totstandkoming van contracten tussen de UT en derden, nevenwerkzaamheden ten behoeve van deze derden verrichten.
 Het verrichten van nevenwerkzaamheden ten behoeve van de UT (de UT is afnemer) is in beginsel niet toegestaan.*
- (e) **Het gebruik van de universitaire infrastructuur ten behoeve van nevenwerkzaamheden is alleen toegestaan als en voor zover daarvoor schriftelijk toestemming is verleend**
Bij het verrichten van nevenwerkzaamheden mag alleen gebruik worden gemaakt van faciliteiten en menskracht van de UT als hierover van te voren duidelijke en controleerbare afspraken zijn gemaakt. Integrale doorberekening van kosten is daarbij uitgangspunt.
- (f) **Nevenwerkzaamheden binnen werktijd zijn niet toegestaan**
Het is medewerkers niet toegestaan om binnen werktijd nevenwerkzaamheden te verrichten. Voor zover het belang van de eenheid zich daar niet tegen verzet, kunnen medewerkers desgewenst verlof opnemen voor het verrichten van nevenwerkzaamheden op tijden waarop zij normaal gesproken werkzaamheden voor de UT verrichten. Daar waar het begrip werktijd door de aard van de functie niet goed hanteerbaar is (bestuur, management en hoger WP), kan dit criterium buiten beschouwing blijven.

Verbijzondering voor spin-offs

Een spin-off proces doorloopt grofweg 5 fasen:

- **Onderzoekfase:** identificatie vercommercialiseerbare onderzoeksresultaten.
- **Evaluatiefase:** beoordeling haalbaarheid, besluitvorming en bescherming rechten.
- **Prestartfase:** planvorming en verwerving resources.
- **Startfase:** overdracht intellectuele eigendomsrechten en daadwerkelijke start spin-off.
- **GroEIFase:** business- en productontwikkeling.

In de onderzoekfase, de evaluatiefase en de prestartfase is de betrokkenheid van de medewerker bij het spin-off proces onderdeel van de universitaire functie. De leidinggevende is op de hoogte en maakt (in het werkoverleg en/of jaargesprek) afspraken met de medewerker over aard, omvang en duur van diens betrokkenheid. De leidinggevende informeert het bevoegd gezag tijdig en adequaat over relevante ontwikkelingen.

Vanaf de startfase wordt de betrokkenheid van de medewerker beschouwd als nevenwerkzaamheden in de zin van deze regeling. Dit betekent dat toestemming is vereist van het bevoegd gezag.

Om te kunnen beoordelen hoe de nevenwerkzaamheden voor een spin-off zich verhouden tot de universitaire functie en de belangen van de UT, moeten leidinggevende en medewerker in deze fase heldere afspraken maken over de volgende onderwerpen:

- a. Scheiding van activiteiten en verantwoordelijkheden.
- b. Tijdsbesteding.
- c. Gebruik van universitaire resources en daaraan verbonden kosten.
- d. Intellectueel eigendom.
- e. Positionering/profilering van de spin-off (i.o.).
- f. Een eventuele leverancier-afnemer relatie met UT.
- g. Gevolgen voor het dienstverband.
- h. Tijdschema van het spin-off proces.
- i. Periodieke evaluatiemomenten.

Deze afspraken worden vastgelegd in een document dat onderdeel uitmaakt van de melding nevenwerkzaamheden.

Elk spin-off proces kent zijn eigen dynamiek. Daarom is het onmogelijk om op voorhand nauwkeurig vast te stellen waar grenzen liggen. Van geval tot geval bepaalt het bevoegd gezag na een zorgvuldige afweging van belangen hoeveel ruimte de UT de medewerker kan en wil bieden. Het onderstaande schema dient hierbij als leidraad.

	Doorlooptijd	Tijdsbesteding in relatie tot dienstverband met UT	Gebruik universitaire resources	Leverancier-afnemer relatie met UT
Onderzoekfase	Afhankelijk van oordeel leidinggevende	Werkzaamheden behoren tot de universitaire functie	Toegestaan	N.v.t.
Evaluatiefase	Afhankelijk van oordeel leidinggevende	Werkzaamheden behoren tot de universitaire functie	Toegestaan.	N.v.t.
Pre startfase	Afhankelijk van oordeel leidinggevende	Werkzaamheden behoren tot de universitaire functie	Toegestaan	N.v.t.
Startfase	Maximaal 1 jaar. Verlenging mogelijk mits universitaire functie en werkzaamheden voor spin-off goed te scheiden zijn.	Verlofopname, onbezoldigd verlof of (tijdelijke) vermindering arbeidsduur	Tegen integrale kostprijs	Denkbaar, mits strikte scheiding taken en verantwoordelijkheden
Groeifase	Maximaal 1 jaar. Verlenging mogelijk mits universitaire functie en werkzaamheden voor spin-off goed te scheiden zijn.	Vermindering arbeidsduur, zo nodig afspraken over beëindiging dienstverband	Tegen integrale kostprijs	Denkbaar, mits strikte scheiding taken en verantwoordelijkheden

Adviescommissie nevenwerkzaamheden voor spin-offs

Desgewenst kan het bevoegd gezag een casus over nevenwerkzaamheden voor een spin-off voorleggen aan een daartoe door het College van Bestuur ingestelde adviescommissie. Deze commissie bespreekt, toetst en evalueert ingebrachte casuïstiek. Een advies van de commissie is beslisvormend.

6. Opbrengsten

Opbrengsten uit nevenwerkzaamheden vallen in beginsel volledig toe aan de medewerker.

7. Procedure melding en toestemming

Na ontvangst van de melding nevenwerkzaamheden, voorziet de leidinggevende van de medewerker de melding van een advies. Vervolgens toetst het bevoegd gezag de opgegeven nevenwerkzaamheden aan de in deze regeling vastgelegde beoordelingscriteria.

Binnen 6 weken na ontvangst van de melding beslist het bevoegd gezag of de gevraagde toestemming wordt verleend. De medewerker wordt schriftelijk in kennis gesteld van deze beslissing.

Als het bevoegd gezag voornemens is om aan het verlenen van toestemming nadere voorwaarden te verbinden of toestemming te weigeren, dan vindt daarover eerst overleg plaats met de medewerker. Pas nadat de medewerker in de gelegenheid is gesteld zijn zienswijze naar voren te brengen, neemt het bevoegd gezag een beslissing.

Ook als het voornemen bestaat om een al verleende toestemming aan nadere voorwaarden te verbinden of in te trekken, neemt het bevoegd gezag hierover pas een beslissing nadat de medewerker in de gelegenheid is gesteld zijn zienswijze naar voren te brengen.

Een beslissing die niet of niet volledig tegemoetkomt aan het verzoek om toestemming, wordt door het bevoegd gezag gemotiveerd.

Tegen een beslissing van het bevoegd gezag kan een medewerker op grond van de Algemene wet bestuursrecht binnen 6 weken na dagtekening bezwaar aantekenen bij het College van Bestuur.

8. Openbaarmaking

Conform de afspraken met de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap worden nevenwerkzaamheden van hoogleraren waarvoor toestemming is verleend, openbaar gemaakt op een nader door het College van Bestuur te bepalen wijze.

9. *Hardheidsclausule*

Het is niet uitgesloten dat een strikte toepassing van deze regeling in bijzondere omstandigheden kennelijk tot een onbillijke uitkomst leidt. De bevoegdheid om in voorkomende gevallen van deze regeling af te wijken, ligt bij het College van Bestuur.

10. *Ingangsdatum*

Deze regeling treedt in werking op 1 januari 2012.
